

	«Алатау Жарық Компаниясы» АҚ мінез-құлық кодексі	КД 04-02-01-18
		1-редакция
		23 беттің 1-беті

«Алатау Жарық Компаниясы» АҚ
Директорлар кеңесінің 21.09.2018 жылғы
№ 05/18 хаттамасы шешімімен
бекітілді

КОРПОРАТИВТІК МЕНЕДЖМЕНТ ЖҮЙЕСІ

«Алатау Жарық Компаниясы» АҚ мінез-құлық кодексі

Алматы 2018

МАЗМҰНЫ

Біздің құндылықтарымыз қандай?	3
Біздің ұстанымдарымыз	4
Мінез-құлық кодексі кімге арналған?	5
Неліктен бізге мінез-құлық кодексі қажет?	5
Мінез-құлық кодексі қалай орындалады?	5
Қоғамға қызмет көрсету біздің міндетіміз	7
Біздің міндет	7
Тұрақты даму	7
Этикалық мінез-құлық	8
Сыртқы байланыс	9
Қызметкерлерге деген көзқарас	10
Жұмысқа және еңбекке тең шарттар	10
Кемсітуге және қудалауға тыйым салу	11
Бизнес-қоғамдастықпен өзара іс-қимыл	12
Үшінші тараптарды тарту	12
Мүдделер қайшылығы	13
Әлеуметтік жобалар және демеушілік	15
Сыйлықтар мен қонақжайлылық белгілері	15
Біздің компанияға қамқорлық	16
Активтерді қорғау	16
Қаржылық есептіліктің айқындылығы	17
Ақпаратты басқару	18

БІЗДІҢ ҚҰНДЫЛЫҚТАРЫМЫЗ ҚАНДАЙ? ҚУАТ/QUAT/ЭНЕРГИЯ

«Қамқорлық»/QAMQORLYQ/Наставничество

- ✓ Біз әрдайым көмекке келуге және көмек көрсетуге дайынбыз
- ✓ Біз әріптестермен және серіктестермен сенімді қатынастар орнату үшін ашық түрде жұмыс жасаймыз
- ✓ Біз тәлімгерлікке, тәжірибені сақтауға және беруге дайынбыз

«Уәдеге беріктік»/YADEGE BERIKTIK/Надежность

- ✓ Біз үздіксіз және сапалы жұмыс жасауға жауапкершілікті қабылдаймыз
- ✓ Біз болашақ ұрпақтар алдындағы жауапкершілікті қабылдаймыз және қоршаған ортаға және экологияға ұқыпты қараймыз
- ✓ Біз барлық жерде қауіпсіз, қолайлы және бәсекеге қабілетті еңбек жағдайларын құруға жауаптымыз
- ✓ Біз қабылданған міндеттемелерге адалмыз

«Адалдық»/ADALDYQ/Справедливость

- ✓ Кез келген мәселені шешу кезінде біз жағдайды әділ бағалаймыз және адал істер жасаймыз
- ✓ Біз тең талаптар қабылдаймыз және тең мүмкіндіктер ұсынамыз
- ✓ Біз басқалардың ойын айтуға және оны басқалардың естуіне мүмкіндік бере отырып, олардың пікірін бағалаймыз

«Тәжірибе»/TAJIRIBE/Профессионализм

- ✓ Біз қойылған міндеттерге адал қараймыз және жұмысымыздан ләззат аламыз
- ✓ Біз өз ісінің кәсіби маманымыз, ісімізді жетілдіреміз және нәтижеге қол жеткіземіз
- ✓ Тиімділікті арттыру үшін біз әр түрлі көзқарастарды іздейміз және әр түрлі әдістерді қолданамыз

БІЗДІҢ ҰСТАНЫМДАРЫМЫЗ

Кәсібилік

Компания қызметкерлерінің жоғары кәсіпқойлығы оның сәтті жұмысының кепілі болып табылады. Сондықтан, Компания ыңғайлы жұмыс істеуге және әр қызметкердің әлеуетін іске асыруға, жеке және кәсіби дамуына тең мүмкіндіктер беретін барлық жағдайларды жасауға тырысады. Әр қызметкер Компания ұсынатын мүмкіндіктерді пайдалана отырып, сондай-ақ, өз бетінше өзінің кәсіби шеберлігін арттыруға тырысады.

Комплаенс

Ережелерді ұстану бізге ортақ мақсаттармен, мінез-құлық мәдениеті мен дәстүрлерімен біріктірілген кәсіпқойлар командасы болып қалуға мүмкіндік береді, сонымен қатар Компания ішінде де, іскерлік серіктестермен де, клиенттермен де өзара түсіністіктің тиісті деңгейін сақтауға көмектеседі.

Қауіпсіздік

Біз әлемді энергиямен қамтамасыз етеміз және оны қауіпсіз әдістермен жасауға тырысамыз.

Тәуекелге негізделген тәсіл

Біз тәуекелдерді басқарудың маңыздылығын корпоративтік басқару жүйесінің маңызды құрамдас бөлігі ретінде мойындаймыз және Компанияның құндылығы мен беделіне теріс әсер етуі мүмкін тәуекелдерді уақтылы анықтауға және төмендетуге бағытталған қажетті шараларды қабылдаймыз.

Әлеуметтік жауапкершілік

Біз қоршаған ортаны қорғауға және өзара іс-қимыл жасайтын қоғамдастықтарға құрметпен қарай отырып, өндірістік іс-шаралар жүргізуге тырысамыз. Еңбекті қорғау, өндірістік және жалпы қауіпсіздік саласындағы, сондай-ақ, қоршаған ортаны қорғау саласындағы мақсаттарымыз - жазатайым оқиғаларды, денсаулыққа зиян келтіруді және қоршаған ортаға залал келтіруді болдырмау.

Транспаренттілік

Біз кездесулерге, пікірталастарға және диалогтарға ашықпыз, мүдделі тараптармен өзара мүдделерді есепке алу, Компания мен мүдделі тараптардың мүдделері арасында құқықтар мен тепе-теңдікті сақтауға негізделген ұзақ мерзімді ынтымақтастық құруға тырысамыз.

МІНЕЗ-ҚҰЛЫҚ КОДЕКСІ КІМГЕ АРНАЛҒАН?

Кодекстің ережелері тікелей Компанияның барлық қызметкерлеріне, лауазымды тұлғаларына және директорларына қолданылады. Осы Кодекстегі «сіз», «біз» немесе «бәрі» сөздерімен жүгіну Компанияның барлық қызметкерлеріне, лауазымды тұлғаларына және директорларына сілтеме жасауды білдіреді.

Компанияның қызметкерлерінен Мінез-құлық кодексін қабылдау талап етіледі.

Компаниялармен жұмыс істейтін немесе компанияның атынан жүгінетін іскер серіктестерге, жеткізушілерге және басқа да үшінші тұлғаларға Кодекс ережелерін немесе комплаенс мәселелері бойынша басқа да ұқсас саясаттарды ұстануға кеңес беріледі.

НЕЛІКТЕН БІЗГЕ МІНЕЗ-ҚҰЛЫҚ КОДЕКСІ ҚАЖЕТ?

Біздің стратегиямыз - еуразиялық маңызы бар тиімді энергетикалық холдинг - Қазақстан нарығының көшбасшысы болу.

Біздің мақсатымыз: әлемдегі ең табысты компаниялардың бірі болу.

Барлық мүдделі тараптардың, соның ішінде Жалғыз акционердің, қызметкерлер мен іскери серіктестердің біздің қызметімізге деген сенімін сақтамай және арттырмай, біз стратегиялық мақсаттарымызға қол жеткізе алмаймыз.

Осы Кодекс барлық мүдделі тараптардың мүдделерін қорғауды қамтамасыз ете алатын құндылықтарды, негізгі қағидаттар мен мінез-құлық стандарттарын белгілейді. Мінез-құлық кодексі корпоративтік мәдениетті дамытуға және біздің компанияның нарықтың ашық және адал қатысушысы ретіндегі беделін нығайтуға бағытталған. Кодекс біз кездестіруіміз мүмкін барлық қауіп-қатерлерді қамтымайды. Сондықтан тәртіп ережелері саналы ақыл мен жауапкершіліктің қажеттілігін жоймайды.

МІНЕЗ-ҚҰЛЫҚ КОДЕКСІН САҚТАУ ҚАЛАЙ ОРЫНДАЛАДЫ?

Осы Кодексте баяндалған стандарттар мен мінез-құлықтың негізгі қағидаттарын Компанияның әр қызметкері Компаниядағы өзінің күнделікті қызметінің басты ұстанымы ретінде қояды.

Төменде алғашқы негізгі қадамдар келтірілген:

- Мінез-құлық кодексінің қағидаларын оқып, түсініңіз;
- Өз сөздеріңіз бен іс-әрекеттеріңізде Кодекстің ережелерін қатаң ұстаныңыз;

- Алаңдаушылық білдіріп, комплаенс-тәуекелдер туралы хабарлаңыз.

Әрқайсымыз өзіміздің мінез-құлқымызды келесі практикалық нұсқауларға сүйене отырып бағалауымыз керек:

- ✓ Менің әрекетім Кодекске сәйкес келе ме?
- ✓ Бұл әдептілік пе?
- ✓ Заңды ма?
- ✓ Егер менің мінез-құлқым көпшілікке белгілі болса, менің мінез-құлқымды қабылдай ма?

Этикалық және комплаенс талаптарды бұлжытпай орындау және сақтау - бұл Компанияда жұмыс істейтін немесе оның мүдделерін білдіретін әркімнің міндеті. Осы Кодексті бұзу біздің компанияның беделіне және жұмысына нұқсан келтіреді және тәртіптік жауапкершілікке немесе жұмыстан шығаруға әкелуі мүмкін. Кодекстің жекелеген бөлімдерін сақтамау сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың бұзылуы және жеке әкімшілік немесе қылмыстық жауапкершілікке әкеп соғуы мүмкін екенін ескерген жөн.

Егер сізге Кодекстің ережелеріне қатысты ұсыныстар мен кеңестер қажет болса, тікелей басшыңызға немесе «Самұрық-Энерго» АҚ Комплаенс қызметіне жүгінуіңізге болады.

Егер сіз Кодекстің қандай да бір ережелерінің немесе өзге де сақтау рәсімдерінің, ішкі бақылау жүйелерінің бұзылғандығы туралы білсеңіз, сіз оларға жедел түрде сенім телефондары арқылы сізге хабарланған тәсілмен хабарлауыңыз керек. Мұндай хабарламалар құпия және жасырын негізде, өш алудан қорғаудың кепілдігімен жасалуы мүмкін.

ҚОҒАМҒА ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ – БІЗДІҢ МІНДЕТ МИССИЯМЫЗҒА АДАЛДЫҚ

Біздің міндетіміз - қоршаған ортаны қорғау және ұқыпты өндіріс қағидаттарын басшылыққа ала отырып, Қазақстанның энергиямен жабдықтаушысы және Еуразияның жеткізушісі ретінде жоғары технологиялық кепілгер ретінде акционерлерге, жұмысшыларға және қоғамға құндылықтарды қалыптастыру. Біз өз міндеттерімізді ұзақ мерзімді құндылықтардың өсуі мен Компанияның тұрақты дамуын қамтамасыз ету мақсатында жалғыз акционерге әділ қарау; Компания қызметінің ашықтығы, тиімділігі және икемділігі; Компанияның мүддесі үшін шешім қабылдаудың бірізділігі, уақытылылығы; жауапкершілік, есеп беру және заңдылық қағидаттарына сүйене отырып орындауға міндеттіміз.

СІЗДІҢ МІНДЕТТЕРІҢІЗ:

- ✓ Компанияның атынан қызметті жүзеге асыруда біздің қоғамымыз бен мемлекетімізге қызмет ету және Компанияның миссиясын дұрыс әрі жете түсіне отырып, оған ұқыптылықпен қараудың ерекше міндетін сезіну;
- ✓ Сіздің міндеттеріңіз қоғам мен мемлекеттің өмір сүру сапасы мен деңгейіне тікелей әсер етуі мүмкін екенін түсініңіз;
- ✓ Өз міндеттеріңізді Компанияның миссиясына сәйкес орындаңыз және Сізге Компаниядағы сізге сеніп тапсырылған ұстанымыңыз оны орындау үшін берілген мақсаттар шегінен шығатын шараларды қабылдамаңыз;
- ✓ Жеке басыңыздың мәселелерін шешу кезінде сіз компанияның ресми өкілі екеніңізді білдірмеңіз.

НЕ НӘРСЕГЕ БАСА НАЗАР АУДАРУ ҚАЖЕТ:

Жағымсыз қоғамдық пікір тудыруы мүмкін және/немесе компанияның беделіне нұқсан келтіруі мүмкін кез келген әдепсіз немесе лайықсыз мінез-құлық белгілеріне назар аудару қажет.

ТҰРАҚТЫ ДАМУ

Компания біздің болашақ ұрпағымызға қамқорлық жасайды және еліміздің тұрақты дамуына ерекше көңіл бөледі. Біз экожүйелерді қорғауға, ауа сапасын жақсартуға және ресурстарымыздың тұрақтылығын сақтауға тырысамыз.

Біздің компания өндірістік қызметтің халыққа және қоршаған ортаға теріс әсерін азайтуға, қоршаған ортаға зиян келтіретін өндірістік авариялардың алдын алуға тырысады, сонымен қатар табиғи ресурстарды ұтымды пайдалануды және оны жаңғыртуды қолдайды. Біз энергияны пайдалану тиімділігін арттыруға, ресурстарды үнемдеуге және баламалы энергия көздерін пайдалануға ұмтыламыз.

Біз алдымызға қойған мақсаттарды орындау және оған қол жеткізу кезінде қоршаған ортаны қорғау және адамдарға зиян тигізбеу қағидатын ұстанамыз. Біздің компания қызметтің қоршаған ортаға әсерін бағалайды.

Біз жұмыс орнында қауіпсіздікті қамтамасыз ету және жарақаттануды болдырмау үшін қауіпсіз еңбек ережелерін жасаймыз және басшылыққа аламыз.

БІЗДІҢ МІНДЕТТЕРІМІЗ:

✓ Сіздің шешімдеріңіз бен әрекеттеріңіз экономикаға, қоршаған ортаға және қоғамға теріс әсер етпейтініне көз жеткізіңіз;

✓ Мүдделі тараптарға экономикалық, әлеуметтік және экологиялық аспектілер бойынша теріс әсерді азайту үшін қажетті шараларды қабылдауға тырысыңыз.

НЕ НӘРСЕГЕ БАСА НАЗАР АУДАРУ ҚАЖЕТ:

✓ Қоршаған ортаға қатысты заңдар мен тәртіптің анық немесе ықтимал бұзылуының белгілері.

Сұрақ:

Компанияда тұрақты даму туралы тағы бір құжат бар ма?

Жауап:

Ия, біздің корпоративтік веб-сайтымыздан табуға болатын тұрақты даму жөніндегі нұсқаулық.

ЭТИКАЛЫҚ МІНЕЗ-ҚҰЛЫҚ

Бедел - сенімге негізделген Компанияның негізгі активі.

Компания мемлекеттің, іскерлік серіктестердің, инвесторлардың және қоғамның сеніміне ие болуға тырысады.

Сенім жоғары этикалық нормаларды ұстанғаннан пайда болады.

Біздің барлығымыз - Компанияның өкіліміз және біздің әрекеттеріміз Компания беделіне әсер етуі мүмкін.

СІЗДІҢ МІНДЕТТЕР:

- ✓ Жалпыға бірдей қабылданған моральдық-этикалық нормаларды ұстануға, Қазақстанда және шетелде жұмыс істей отырып, мемлекеттік және басқа тілдерге, барлық елдердің салт-дәстүріне құрметпен қарау;
- ✓ Жұмыс емес уақытта жалпы моральдық-этикалық нормаларды ұстану, Компанияның беделіне нұқсан келтіретін қоғамға жат мінез-құлыққа жол бермеу;
- ✓ Егер сізде тиісті уәкілеттік болмаса, Компанияның қызметі туралы көпшілік алдында сөз сөйлеуден аулақ болыңыз.

НЕ НӘРСЕГЕ БАСА НАЗАР АУДАРУ ҚАЖЕТ:

- ✓ Қызметкерлердің Компанияның беделін жоғалтуға әкелуі мүмкін әдепке жатпайтын әрекеттері.

Сұрақ:

Менің әріптесім мас күйінде жұмысқа келеді, тіпті кеңседе алкоголь ішетін шығар деп күдіктенемін. Не істеуім керек?

Жауап:

Сіз дереу мәселені шешу үшін қажетті қадамдар жасайтын басшыңызбен кеңесуіңіз керек.

СЫРТҚЫ БАЙЛАНЫС

Компанияның қызметкері бола отырып, егер сіз қоғамдық орындарда әдепсіз жүріс-тұрыс жасасаңыз, бұл біздің Компанияның қоғам сынына ұшырауына әкеледі.

Сіз әрқашан тіпті Компаниядан тыс жерде біздің Компанияның мүддесін білдіретінін ұмытпауыңыз керек.

Компания атынан кез келген рұқсат етілмеген сыртқы байланыс біздің компаниямыздың беделіне әсер етеді.

Әлеуметтік желілердегі белсенділік тек жеке мақсаттар үшін пайдаланылуы керек және Компаниямен байланысты болмауы керек.

Компания атынан ашылатын кез-келген ақпарат барлық маңызды аспектілерде дәл, толық, дұрыс және қолданыстағы заңдар мен ішкі ережелерге сәйкес келуі керек.

СІЗДІҢ МІНДЕТТЕР:

- ✓ Егер сізде мұндай өкілеттік болмаса, ешқашан Компания атынан жүгінбеңіз;
- ✓ Ешқашан қызметтік жағдайыңызды жеке бастың мүддесі үшін

пайдаланбаңыз;

✓ Бұқаралық ақпарат құралдарында Компания жұмысы туралы жеке пікіріңізді білдірмеңіз.

НЕ НӘРСЕГЕ БАСА НАЗАР АУДАРУ ҚАЖЕТ:

✓ Әлеуметтік желілердегі Компаниямен тікелей байланысты ресми емес белсенділік.

Сұрақ:

Компания қызметкері тұтынушылық өнімге немесе қызметке қанағаттанбау туралы көпшілік алдында түсініктеме берді. Мұны Кодекстің бұзылуы деп санауға бола ма?

Жауап:

Бұл Кодекстің бұзылуы емес. Компания тұтынушылық шағымдары бар немесе жеке пікірлерін білдіруі мүмкін қызметкерлердің жеке өміріне құрметпен қарайды. Мұндай пікір Компанияның позициясы ретінде қабылданбауы өте маңызды.

ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРГЕ ДЕГЕН ҚАРЫМ-ҚАТЫНАС

ЖҰМЫСҚА ЖӘНЕ ЕҢБЕККЕ ТЕҢ ШАРТТАР

Біздің адамдар - ең құнды актив, сондықтан Компания өзінің барлық қызметкерлеріне жақсы жұмыс болашағымен қамтамасыз ету саясатын ұстанады. Сондықтан біздің компания Компанияда жұмыс істейтіндердің барлығына өздерінің кәсіби қабілетін дамытуға және дағдыларын жетілдіруге тең мүмкіндіктер береді. Осылайша, Компания әр түрлі жұмыс тәжірибесі мен таланты бар мамандарды іріктеп, қызметке алу мен қызмет бойынша ілгерілетудің әділ тәртібін орнатты.

СІЗДІҢ МІНДЕТТЕРІҢІЗ:

✓ Корпоративті құндылықтар мен қағидаттар негізінде жоғары этикалық нормаларды сақтай отырып, өз міндеттеріңізді кәсіби түрде орындаңыз;

✓ Жұмысқа қабылдау, сыйақы және жоғарылату туралы әр шешімді жетістіктерін, біліктілігін, нәтижелілігін және өндірістік қажеттіліктерді ескере отырып, қабылдаңыз;

✓ Непотизмнің, субъективтіліктің немесе алалаушылықтың кез келген мүмкіндігін жойыңыз.

НЕГЕ БАСА НАЗАР АУДАРУ ҚАЖЕТ:

- ✓ Жұмыс орнындағы кез келген әдепсіз немесе орынсыз мінез-құлықтың белгілері;
- ✓ Еңбек заңнамасын кез келген айқын бұзушылықтардың немесе ықтимал бұзудың белгілері.

Сұрақ:

Жұмысқа қабылдау мен жоғарылатудағы тең жағдайлардың бұзылуына байланысты қабылданған қандай жағдайлар туралы хабарлай аламын?

Жауап:

Басқа қызметкердің жалақысы неге жоғары екендігі туралы сұрақтар қабылданбайды. Жалақы - бұл тәжірибе, біліктілік, білім және басқа факторларға негізделген құпия ақпарат. Сіз жұмысқа қабылдау, жоғарылату және тоқтату кезіндегі кемсітушілік туралы хабарлай аласыз. Мысалы, сіз жаңа қызметкердің бір компанияда 5 жылдағы жұмыс тәжірибесінде түйіндеме көрсеткенін білдіңіз. Бірақ сіз іс жүзінде ол бұл компанияда жұмыс істемегеніне сенімдісіз, бұл қызметкердің алдауын білдіреді және мұндай келеңсіздікке жол берілмейді.

КЕМСІТУГЕ ЖӘНЕ ҚУДАЛАУҒА ТЫЙЫМ САЛУ

Компания барлық қызметкерлердің бір-біріне құрметпен қарайтындай еңбек жағдайларын жасауға тырысады. Сондықтан, біздің Компания қандайда бір кемсітушілікке, оның ішінде діни, нәсілдік, этникалық, жыныстық, жасына және басқа себептерге байланысты кемсітушілікке жол бермейді. Біздің компания дәрекі, агрессивті немесе дұшпандық әрекеттердің кез келген түріне тыйым салады.

СІЗДІҢ МІНДЕТТЕРІҢІЗ:

- ✓ Әріптестеріңізге құрметпен және әділеттілікпен қараңыз;
- ✓ Әріптестеріңізді қорқытпаңыз және тіл тигізбеңіз;
- ✓ Әріптестеріңіз туралы орынсыз түсініктеме жасамаңыз.
- ✓

НЕ НӘРСЕГЕ БАСА НАЗАР АУДАРУ ҚАЖЕТ:

- ✓ Жұмыс орнындағы кез келген әдепсіз немесе орынсыз мінез-құлықтың белгілері;
- ✓ Еңбек заңнамасын кез келген айқын бұзушылықтардың немесе ықтимал бұзудың белгілері.

Сұрақ:

Мен компанияның жүкті қызметкерімін, менеджерім маған қысым көрсетіп, қосымша өтемақыны алмау және тезірек ауыстырылатын жұмысшы табу үшін жұмыстан кетуімді сұрайды.

Жауап:

Жүкті қызметкер ретінде сізде Еңбек кодексінде қарастырылған ерекше мәртебе мен құқықтар бар. Егер сіздің менеджеріңіз сізге ешқандай негізсіз қысым көрсетсе, сіз бұл жағдай туралы Компанияның Омбудсменіне немесе еңбек мәселелерімен, еңбек шиеленістерімен және басқа осындай мәселелермен айналысатын «Самұрық-Энерго» АҚ-ға дереу хабарлауыңыз керек.

БИЗНЕС ҚОҒАМДАСТЫҒЫМЕН ӨЗАРА ІС-ҚИМЫЛ

Компания акционердің құқықтарын іске асырудың жоғары тиімділігін қамтамасыз ету үшін үнемі жұмыс жасайды.

Компания акционердің оған тиесілі акциялар санына қарамастан оның құқықтарын тең құрметтейді, олармен тиімді диалог жүргізеді, дамудың белгіленген міндеттемелерін орындау және дивидендтер төлеу арқылы олардың сенімін ақтауға тырысады.

Акционерге өз қызметі туралы қолжетімді түрде шынайы ақпаратты уақытылы жариялау арқылы Қоғам акционердің құқықтары мен мүдделеріне кепілдік береді. Бқтимал қосылу, жұтылу немесе қайта құрылымдау туралы ақпарат Қоғамның ішкі нормативтік құжаттарына және ашып айтуға жататын ақпаратты алдын-ала міндетті жариялаумен бірге қолданыстағы заңнамаға қатаң түрде сәйкес жарияланады.

ҮШІНШІ ТАРАПТАРДЫ ТАРТУ

Біздің компания жеткізушілермен, консультанттармен, іскери серіктестермен және басқа үшінші тараптармен ашық, заңға адалдық және тиімділік қағидаттары негізінде өзара әрекеттеседі.

Біздің компания іскерлік серіктестерге негізсіз артықшылықтар мен басымдықтар бермейді және өзара тиімділік негізінде олармен іскерлік қатынастарды жүргізеді. Біз «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ және «Самұрық-Қазына» АҚ Директорлар кеңесі бекіткен меншік немесе сенімгерлік басқару құқығымен тікелей немесе жанама түрде жататын елу және одан көп дауыс беруші акциялар (қатысушы үлесі) ұйымдарының тауарларды, жұмыстарды және қызметтерді сатып алу ережесі негізінде тиімді бағасына, тауарлар / қызметтер сапасы мен іскерлік беделіне артықшылық бере отырып, жеткізушілерді ашық таңдаймыз.

Барлық үшінші тараптар осы Кодекстің ережелерін немесе соған сәйкес комплаенс саясатты ұстанады деп үміттенеміз. Өз кезегінде, үшінші тараптар

бізден осы Кодекстің ережелерін ұстанады деп күтеді және оларға Кодекстің кез келген нақты немесе ықтимал бұзушылықтары туралы Компанияның ЖЕДЕЛ ЖЕЛІСІ арқылы хабарлау мүмкіндігі беріледі.

СІЗДІҢ МІНДЕТТЕРІҢІЗ:

- ✓ Жеткізушілерді тек біліктілігі, еңбегі және бәсекеге қабілеттілігі негізінде таңдаңыз;
- ✓ Күмәнді іскерлік беделге ие үшінші тараптармен ынтымақтастық жасамаңыз;
- ✓ Бәсекелестік орта құру үшін бар күш-жігеріңізді салыңыз;
- ✓ Үшінші тараптардың осы Кодекстің ережелерін білетіндігіне көз жеткізіңіз;
- ✓ Есептелген сыйақы ұсынылатын тауарларға / қызметтерге сәйкес келетініне көз жеткізіңіз;
- ✓ Үшінші тараптарға құрметпен және әділеттілікпен қараңыз.

НЕ НӘРСЕГЕ БАСА НАЗАР АУДАРУ ҚАЖЕТ:

- ✓ Үшінші тұлғалардың сенімсіз іскерлік тәжірибеге қатысуына немесе айыпталуына;
- ✓ Үшінші тұлғалардың бізбен келісімшарт жасамас бұрын комиссия немесе сыйақы алуды талап етуіне.

Сұрақ:

Мен ашық тендерге қатысатын әлеуетті жеткізушінің акционері - компания қызметкерінің жақын туысы екенін білдім. Бұл туралы хабарлауым керек пе?

Жауап:

Ия, сіз өзіңіздің тікелей басшыңызға немесе «Самұрық-Энерго» АҚ Комплаенс қызметі басшылығына хабарлауыңыз керек, өйткені бұл біліктілік, лайықтылық және бәсекеге қабілеттілік өлшемдерінен өзгеше таңдау критерийлері негізінде жеткізушінің таңдауына әсер етуі мүмкін.

МҮДДЕЛЕР ҚАЙШЫЛЫҒЫ

Компания сіздің жеке өміріңізді жоғары бағалайды және әркімнің Компаниядан тыс жерде заңды қызметпен айналысу құқығына құрметпен және түсіністікпен қарайды. Бұл ретте сізден абай болуды және мүдделер қақтығысының алдын алуды сұраймыз.

Сіздің мүдделеріңіз немесе байланыстарыңыз сіздің Компаниядағы

іскерлік шешімдеріңізге әсер етеді немесе әсер етуі мүмкін болған кезде мүдделер қақтығысы пайда болады.

Мүдделер қақтығысы ретінде қабылдануы мүмкін жағдайлар өте әр түрлі және оларды тізімдеу мүмкін емес. Алайда, кейбір мысалдар сіз жеке заңды тұлға ретінде акционерлік капиталда қатысу үлесіңіз болса немесе осы заңды тұлғада басқару қызметімен айналысатын болсаңыз, бұл жағдайлар сіздің компаниядағы лауазымдық міндеттеріңізді орындауға кедергі болады.

СІЗДІҢ МІНДЕТТЕРІҢІЗ:

- ✓ Сіздің жеке байланыстарыңыз / жағдайларыңыз Компаниядағы іскерлік шешімдеріңізге әсер ететін жағдайлардан аулақ болыңыз;
- ✓ Сіздің тікелей басшыңызға немесе «Самұрық-Энерго» АҚ комплаенс қызметіне туралы нақты, ықтимал немесе анықталған мүдделер қақтығысы туралы ақпаратты ашыңыз;
- ✓ Егер сізде нақты, әлеуетті немесе анықталған мүдделер қақтығысы болса, шешім қабылдауға қатыспаңыз;
 - ✓ Қоғамнан тыс кез-келген жұмысқа және бизнеске (коммерциялық немесе коммерциялық емес) қатыспаңыз, егер ол сіздің Компаниядағы жұмысыңызға теріс әсер етсе;
- ✓ Сіздің тікелей басшыңызға немесе «Самұрық-Энерго» АҚ Комплаенс қызметіне жүгініп, сіздің жеке жағдайларыңыз Компаниядағы сіздің міндеттеріңізге әсер ететініне күмәндансаңыз, кеңес пен ұсыныс алуыңызға болады.

НЕ НӘРСЕГЕ БАСА НАЗАР АУДАРУ ҚАЖЕТ:

- ✓ Сізде немесе сіздің әріптестеріңізде Компанияда немесе Компанияның әлеуетті немесе нақты серіктесі немесе жеткізушісі болып табылатын ұйымда жұмыс жасайтын отбасы мүшелері немесе басқа да үлестес тұлғалар бар;
- ✓ Сіз немесе сіздің әріптестеріңіз ұйымдағы жарғылық капиталда үлестеріңіз бар немесе сіз немесе сіздің әріптестеріңіз әлеуетті немесе нақты серіктес немесе жеткізушісі болып табылатын осы ұйымда басшылық лауазымға ие болып табыласыз;
- ✓ Сізде немесе сіздің әріптестеріңіз Компаниядан тыс қоса атқаратын жұмыс немесе басқа жұмыс бар, олар сізден немесе сіздің әріптестеріңізден Компанияның ресурстарын, соның ішінде құпия ақпаратты пайдалануды талап етуі мүмкін.

Сұрақ:

Менің жақын туысым - ашық конкурсқа қатысатын компанияның акционері. Мен тендерлік комиссияның мүшесімін. Мұны мүдделер қақтығысы деп санауға

бола ма?

Жауап:

Ия, бұл мүдделер қақтығысы, сізге ұқсас жағдайды тікелей басшыға осы тендерде шешім қабылдау процесіне қатыспау үшін ашып көрсету керек.

ӘЛЕУМЕТТІК ЖОБАЛАР ЖӘНЕ ДЕМЕУШІЛІК

Компания «Самұрық-Қазына» АҚ Қайырымдылық саясатына сәйкес қайырымдылық және демеушілік қызметті жүзеге асырады.

Қызметтің барлық салаларында көшбасшылыққа жетуге ұмтыла отырып, Қоғам әрқашан бизнестің коммерциялық дамуын әлеуметтік қызметпен бірге алып жүреді.

Өркендеген қоғам үшін жағдай жасауға үнемі өз үлесін қосатын Компания өзінің ұзақ мерзімді табысының негізін қалайды. Бұл күрделі жұмыс, оның негізгі басымдықтары балаларға, талантты жастарға және өндіріс ардагерлеріне көмектесу, мәдениетті, өнерді, білім мен қоршаған ортаны қорғауды қолдау және алға жылжыту әрқашан болып келген және болып қала береді.

Дене шынықтыру мен спортты, білім беру, мәдениет және әлеуметтік саланың басқа да түрлерін дамытуға бағытталған бағдарламаларды қолдауға тырысамыз.

Сұрақ:

Мен ерікті түрде жергілікті қайырымдылық жобасына қатысқым келеді. Кодексте бұған рұқсат етілген бе?

Жауап:

Көп жағдайда иә. Мұндай жұмыс Компанияның сіздің міндеттемелеріңізге әсер етпейтініне және Қайырымдылық саясатына, «Самұрық-Қазына» АҚ демеушілік бағдарламасына, сондай-ақ «Самұрық-Энерго» АҚ-да алаяқтыққа және сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатына қайшы келмейтіндігіне көз жеткізіңіз. Егер сізде күмән туындаса, сіз әрқашан «Самұрық-Энерго» АҚ Комплаенс қызметіне немесе қауіпсіздік мәселелері жөніндегі құрылымдық бөлімшеге жүгіне аласыз.

СЫЙЛЫҚТАР МЕН ҚОНАҚЖАЙЛЫЛЫҚ БЕЛГІЛЕРІ

Компания саясаты үшінші тараптарға берілген немесе олардан қабылданатын стандартты және қолайлы қонақжайлылыққа жол береді.

Алайда сыйлықтар алу және беру, сондай-ақ қонақжайлылық ұсыну үшінші тараптың негізсіз күтуін немесе сіз негізделген коммерциялық

көзқарастар үшін емес, жеке пайда табу үшін үшінші тарапқа артықшылық беретіндігіңізді тудыруы мүмкін.

Сыйлықтар мен қонақжайлылық дегеніміз тек ақшалай қаражат қана емес, сонымен қатар Компанияда коммерциялық қызметті жүзеге асыру кезінде қызметкерлер, лауазымды тұлғалар және директорлар ұсынған немесе алған құндылықтардың бәрі.

Сыйлықтар мен қонақжайлылық түсінігі мен интерпретациясы әр түрлі көзқарастарға байланысты өзгереді, сондықтан сыйлықтар алу және қонақжайлылық шешім қабылдауға әсер етпеуі керек.

СІЗДІҢ МІНДЕТТЕРІҢІЗ:

- ✓ Ұсынылған немесе алынған сыйлықтың немесе қонақжайлылық белгісінің түріне, бағалылығына және сомасына мұқият болыңыз;
- ✓ Ешқашан ақша, ақша баламаларын, жеке қызметтерді немесе басқа да заңсыз немесе қабылданбайтын сыйлықтар мен қонақжайлылықты ұсынбаңыз, алуға талпынбаңыз немесе қабылдамаңыз;
- ✓ Егер сіз ұсынатын немесе қабылдаған сыйлықтар шешім қабылдау процесіне әсер етсе, мұндай сыйлықтарды ешқашан қабылдамаңыз немесе бермеңіз.

НЕ НӘРСЕГЕ БАСА НАЗАР АУДАРУ ҚАЖЕТ:

- ✓ Тауарлар, жұмыстар мен қызметтерді сатып алу, жалдау немесе жалдау кезінде ұсынылған немесе алынған ақшалай немесе ақшалай баламадағы кез келген орынсыз сыйлықтар мен қонақжайлылық;
- ✓ Сіздің шешіміңізге және объективтілігіңізге немесе әріптестеріңіздің шешімі мен объективтілігіне әсер етуі мүмкін кез-келген сыйлықтар мен сыйлықтар.

Сұрақ:

Искерлік серіктестерден сыйлық алуға шектеулер бар ма?

Жауап:

Қылмыстық кодекс шенеуніктер мен директорлардың екі айлық есептік көрсеткіштен аспайтын соманы алу пара болып табылмайтынын белгілейді. Жалпы, кез-келген қызметкер өздерінің шешімдеріне әсер етуі мүмкін құндылықтарды ала алмауы керек. Кез келген сыйлық пара ретінде қарастырылуы мүмкін, егер бұл шешімге әсер етсе.

БІЗДІҢ КОМПАНИЯҒА ҚАМҚОРЛЫҚ

АКТИВТЕРДІ ҚОРҒАУ

Компанияда жұмыс істейтін әрбір қызметкер Компанияның активтерін дұрыс басқаруға жауап береді. Активтерді дұрыс басқару Компанияның инвестицияларын, резервтері мен мүлкін бақылауды және ұстауды қамтиды.

Бедел - бұл Компанияның жоғары бағаланатын активі. Біздің әрқайсымыз осы активке иелік етеміз және дұрыс әрекет ету арқылы осы активтің құнын арттыра немесе азайта аламыз. Әркім Компанияның беделін көтеруге тырысуы керек.

Активтердің өсуіне және олардың құнын қалыптастыруға қол жеткізу үшін әрқайсымыз тиісті көзқарас пен жоғары жауапкершілік тәжірибесін қолдануымыз керек.

Активтерді дұрыс пайдаланбау Компанияның қызметіне тікелей әсер етеді; Кез келген алаяқтық немесе ұрлық туралы тез арада хабарлау керек.

Компанияның активтерін жеке мақсаттар үшін пайдалануға жол берілмейді.

СІЗДІҢ МІНДЕТТЕРІҢІЗ:

- ✓ Компанияның мүлігін өзіңіздің жеке меншігіңіз ретінде сақтаңыз;
- ✓ Қоғамның активтерінің мақсатты пайдаланылуын бақылау үшін жауапкершілік алыңыз;
- ✓ Активтерді пайдалану үшін тиісті рұқсат пен дәл құжаттамамен қамтамасыз етіңіз;
- ✓ Өзіңіздің міндеттеріңізге сәйкес активтерді тек дұрыс пайдалануды қамтамасыз етіңіз;
- ✓ Неғұрлым маңызды қажеттіліктерге Қоғам бюджеті қаражатының қажеттілігін түсіне отырып, өкілдік шығыстарды қалыптастыруға ақылмен қараңыз.

НЕ НӘРСЕГЕ БАСА НАЗАР АУДАРУ ҚАЖЕТ:

- ✓ Активтерді иелену немесе ысырап ету;
- ✓ Активтерді ұрлық пен бүлінуден дұрыс қорғамау;
- ✓ Алаяқтықтың, бүлінудің немесе ұрланудың кез келген белгілері.

Сұрақ:

Біздің компания активтерді неғұрлым төмен бағамен сататындығын білемін және менің ойымша, баға нарықтағыдан төмен. Бұл біздің активтерімізді қорғамайтынымызды білдіре ме?

Жауап:

Жақсы баға ашықтық пен бәсекелестіктен туындайды. Компания айқындық пен бәсекелестікке қатысты саясат пен рәсімдерді басшылыққа алады. Сондықтан, сіз белгіленген процедуралардың бұзылғаны немесе күдіктер туралы білсеңіз, тікелей басшыңызға немесе «Самұрық-Энерго» АҚ Комплаенс қызметіне хабарлаңыз.

ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ АЙҚЫНДЫЛЫҒЫ

Компания қаржылық және іскерлік ақпаратты нақты және толық түрде ұсынады.

Барлық қаржылық деректер, жазбалар мен есептер Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына, ұлттық заңдарға және Компанияның ішкі ережелеріне сәйкес келуі керек.

Барлық транзакциялар мен шоттар дәйекті және дұрыс жіктелуі керек. Шешімдер толық және нақты мәліметтерге негізделуі керек. Компания фактілерді бұрмалауға тыйым салады.

СІЗДІҢ МІНДЕТТЕР:

- ✓ Мәмілелер мен шарттарды шынайы түрде тіркеңіз;
 - ✓ Барлық іскерлік операциялардың толық, нақты және уақтылы есебін жүргізіңіз;
- ✓ Жасырын жазбалар мен заңсыз қаржылық операцияларды пайдаланбаңыз.

НЕ НӘРСЕГЕ БАСА НАЗАР АУДАРУ ҚАЖЕТ:

- ✓ Шамадан тыс қаржылық болжамдармен және дұрыс емес шығыс көрсеткіштерімен дұрыс емес және толық емес есептер;
- ✓ Адал емес әрекеттердің белгілері, мысалы, де-факто (іс жүзінде) қаражатын де-юре (заңда) белгіленбеген басқа мақсаттар үшін пайдалану;
- ✓ Иссапардың толық емес және дәл емес шығындары және басқа да шығындар;
- ✓ Өндірістік қызметтің қаржылық нәтижеге сәйкес келмеуі.

Сұрақ:

Маған бухгалтерлік есепке алу мәліметтерін пайдаланушыны адастыратындай етіп жазып алуды сұрады. Егер есептің дәл еместігі туралы алаңдаушылық туындаса, мен не істеуім керек?

Жауап:

Бухгалтерлік есеп жүйесінде қажетті тәртіпті сақтай отырып, әрқашан деректердің жазбаларын дәл және дұрыс жүргізу маңызды. Біріншіден, сіз өзіңіздің менеджеріңізден және / немесе бөлім бастығыңыздан бухгалтерлік

есепте қолданылатын әдіснаманы нақты түсіндіруді сұрауыңыз керек, сіз оны қалыптастыру мен есеп берудің талаптарын қалай сақтау керектігін толық түсінесіз. Егер сізде әлі де туындаған мәселелер немесе сұрақтарыңыз болса, «Самұрық-Энерго» Комплаенс Қызметіне жүгініңіз.

АҚПАРАТТЫ БАСҚАРУ

Біз ақпаратты күнделікті қызметімізде іскерлік шешімдер қабылдау үшін қолданамыз. Компания ақпаратты актив ретінде қарастырады, оның бір бөлігі құпия болып табылады. Құпия ақпаратқа біздің ноу-хау және басқа да бәсекелес ақпарат, жеке деректер және ешқашан үшінші тарапқа рұқсатсыз жариялануға болмайтын басқа да ақпарат кіреді.

СІЗДІҢ МІНДЕТТЕРІҢІЗ:

- ✓ Компаниядан тыс құпия ақпаратты қажет болған жағдайда қатаң түрде және тек кәсіби ұсыным алғаннан кейін бөлісіңіз;
- ✓ Құпия ақпараттың сақталуына және оны ашуға қатысты барлық ішкі талаптар мен шектеулерді сақтаңыз;
- ✓ Егер сіз қандай да бір ақпарат таралғанын білсеңіз, құпия ақпаратты қорғау үшін шаралар қолданыңыз;
- ✓ Құпия ақпаратты жарияламау туралы міндеттемеге қол қойыңыз;
- ✓ Сізге құпия ақпаратты жарияламас бұрын үшінші тараптардың құпия келісімге қол қойғанына көз жеткізіңіз.

НЕ НӘРСЕГЕ БАСА НАЗАР АУДАРУ ҚАЖЕТ:

- ✓ Қоғамдық орындарда үшінші тараппен құпия ақпаратты талқылау;
- ✓ Кез-келген құпия ақпараттың бұқаралық ақпарат құралдарында пайда болуы.

Сұрақ:

Мен серіктес компаниядан бірлескен жоба туралы ақпарат сұрадым, бірақ менің бұған құқығым бар екеніне сенімді емеспін.

Жауап:

Сіз бұл ақпараттың құпия ақпаратты ашу туралы Саясатқа және Регламентке сәйкес құпия ақпарат болып табылмайтынына көз жеткізуіңіз қажет. Егер сізде әлі де сұрақтар туындаса, тікелей басшыңызға, «Самұрық-Энерго» АҚ Корпоративтік басқару департаментінің маманымен немесе Комплаенс қызметі маманымен байланысыңыз.

«Алатау Жарық Компаниясы» АҚ
мінез-құлық кодексі

КД 04-02-01-18

1-редакция

23 беттің 1-беті

--	--	--	--	--

Танысу парағы

№ р/с	Лауазымы	Т.А.Ә.	Танысқан күні	Қолы
1	Басқарма Төрағасы	Үмбетов М.А.		
2	Басқарма Төрағасының Бірінші Орынбасары – Бас инженер	Алмешов А.		
3	Басқарма Төрағасының корпоративтік дамыту және құрылыс жөніндегі орынбасары	Такенов Ж.Б.		
4	Басқарма Төрағасының қаржы және экономика жөніндегі орынбасары	Иппергенов Т.С.		
5	Бас инженердің орынбасары	Адилбеков Н.К.		
6	Пайдалану жөніндегі атқарушы директордың м.а.	Токбергенов Е.Д.		
7	Заң басқармасының бастығы	Сулейменов Т.Ш.		

«Алатау Жарық Компаниясы» АҚ
мінез-құлық кодексі

КД 04-02-01-18

1-редакция

23 беттің 1-беті